

Kníže Oldřich jako každý středověký panovník měl kolem sebe družinu, jejíž prvořadou povinností bylo panovníka chránit. Kromě toho mu dělali společnost při typických mužských zábavách té doby, tedy především při lovu, konzumaci alkoholických nápojů a radovánkách s dvorními dámami. Každý z družiníků měl svoje důvody, proč se držet knížete, a považoval svoje členství v družině jednak za čest, jednak za příležitost si povyrazit. Koho si Oldřich nakonec vybere za manželku, je zase až tak moc nezajímalo.

Pijácká píseň Oldřichových družiníků:

MILIVOJ:

*Říkali, že v bitvě sláva na muže čeká,
že o mně bude pět legenda dávnověká,
ta bude líčit mou hrdinskou smrt,
já na to – po legendě je mi prd,
musím dávat pozor, ať pohár nepřetéká.*

Ref. všichni:

*Ó – ó – ó – o, a proto holdujem vínu,
nikdy si nestýská, kdo s pitím neotálí.
Ó – ó – ó – o, často snívá o tramínu,
ten kdo na jazyku každíčkový doušek válí.*

BIVOJ:

*Míval jsem usedlost a kolem několik stád
a taky souseda, co mi to hovězí krad,
přišla však choroba šílenejch krav,
soused je pod drnem a já jsem zdráv,
na zdraví připijím pro jistotu tisíckrát.*

Ref. všichni:

*Ó – ó – ó – o, a proto holdujem vínu,
smutný je ten, kdo se životem nepropjčí.
Ó – ó – ó – o, až odejdem do říše stínů,
navždy bude veta po téhle harmonii.*

SLAVOJ:

*Jmění jsem rozházel v kartách a taky u žen,
kam jsem se podíval, tam jsem byl něco dlužen,
teď jsem u knížete pod ochranou, věřitelé mě tu nedostanou,
nebudu přece žít z milodarů, almužen.*

Ref. všichni:

*Ó – ó – ó – o, ještě že máme dost vína,
člověk se v sychravém počasí rozveselí.
Ó – ó – ó – o, lesem fičí meluzína,
domů se vrátíme zlití a taky celí.*

Ochoťníci
Jižní
Město

O
L
D
Ř
I
C
H,

B
O
Ž
E
N
A

A TI DRUZÍ

Ochoťníci Jižní Město
Vlastimil Neklapil

Oldřich, Božena a ti druzí

Vlastimil Neklapil

Obsazení postav ve hře:

Jan Schwaller	Oldřich
Katka Brouk	Oldřichova matka
Marie Neumanová	Božena
Petra Voigtová	Lada, Nataša, Jelena
Betty M. Kempná	Slavěna, Fr-ťan, Barbína
Aneta Jakešová	Liběna, Viktorie
Alena Potočnicková	Brunhilda, Karmína
Markéta Finke	Lin-ťan, kronikářka
Radek Pištora	saský kníže, George, Kostěj, Bivoj
Martin Zapletal	Gerhard, Slavoj, Břetislav
Stavros Mavromatidis	otec Bonifác, český posel, Čurila Plenkovič, Zubejda, Vojen
Jakub Říman	Vladan
Roman Dostál	Helmut, avarský vyslanec, Ilja Muromec, Milivoj
Vlastimil Neklapil	Jaromír

Ve hře jsou použity verše Josefa Václava Sládka, Jana Nerudy a Jiřího Žáčka (s laskavým svolením autora).

Hudba:

Bedřich Smetana, Petr Kareš, Leonid Bykov, Vlastimil Neklapil

Hudbu nahráli:

Pavel Obermajer, Anna Cibulová, Michal Horsák, Vlastimil Neklapil

Kostýmy:

Ochotníci Jižní Město

Scéna, dramaturgie a režie:

Vlastimil Neklapil

Premiéra:

7. března 2018 v Kulturním centru Zahrada, Praha 4

Místa děje jednotlivých obrazů a vystupující postavy:

1. obraz | tůňka pod rybníkem u Peruce
pradleny Lada, Slavěna, Liběna a Božena
2. obraz | palác saského knížete
saský kníže, jeho dcera Brunhilda, sluha Gerhard,
otec Bonifác
3. obraz | komnata knížete Oldřicha na Pražském hradě
kníže Oldřich, jeho matka, palácový posel,
Vladan – důvěrník a amatérský kuchař
4. obraz | komnata dohazovačů na Pražském hradě
svatební dohazovači anglické, saské, ruské a čínské
princezny
5. obraz | komnata Oldřichovy matky na Pražském hradě
saská princezna Brunhilda, Oldřichova matka
6. obraz | Vladanova komnata na Pražském hradě
anglická princezna Viktorie, Vladan
7. obraz | komnata knížete Oldřicha
avarský vyslanec, avarská princezna Zubejda, Oldřich,
jeho matka
8. obraz | komnata knížete Oldřicha
ruská princezna Jelena, bohatýři Ilja Muromec,
Čurila Plenkovič, Kostěj Nesmrtelný, Oldřich
9. obraz | komnata knížete Oldřicha
čínská princezna Fr-ťan, Oldřich, jeho matka

/ Přestávka /

10. obraz | les někde pod Perucí
knížecí družiníci Bivoj, Slavoj a Milivoj, Oldřich
11. obraz | les někde pod Perucí
Bivoj, Slavoj, Milivoj, Oldřich, Božena
12. obraz | komnata Oldřichovy matky na Pražském hradě
Oldřichova matka, Vladan, dvorní dámy Karmína
a Barbína, Božena, Oldřich, jeho bratr Jaromír
13. obraz | velká síň Pražského hradu
Oldřich, Božena, Lada, Karmína, Barbína, Bivoj, Slavoj,
Milivoj, Jaromír
14. obraz | Jaromírova komnata na Pražském hradě
Vladan, Jaromír, Božena
15. obraz | Vladanova kuchyně na Pražském hradě
Lada, Karmína, Barbína, Vladan
16. obraz | Jaromírova komnata
Božena, Jaromír
17. obraz | současnost
kronikářka
18. obraz | komnata knížete Břetislava na Pražském hradě
kníže Břetislav, jeho družiník Vojen, Jaromír
19. obraz | někde v pohraničních horách
Jaromír, Vladan

Počátkem 11. století byla situace v Čechách dramatická a země se zmítala ve vážné krizi. Tři synové knížete Boleslava II. urputně bojovali o vládu a na pomoc si střídavě zvali okolní mocnosti, především římského císaře a polského knížete. Historie o tom, jak si kníže Oldřich našel prostou manželku Boženu, je jedním z klíčových příběhů českých dějin. Z tohoto svazku vzešel syn Břetislav, zvaný „český Achilles“, a jeho následníci posléze dosáhli na královskou korunu. Naše hra příliš nerespektuje historické posloupanosti, jak je zachytili dávní kronikáři, a celkově s historií zachází velmi volně až lehkovážně. Náš příběh si pohrává s otázkou, jak mohlo dojít k tomu, že kníže pojal za manželku prostou ženu, a proč byl jeho předchozí (doložený) svazek bezdětný. Božena nebyla zcela určitě jedinou pradlenou, na kterou Oldřich při projížďkách krajinou narazil. Byla to pouze její краса, která rozhodla, nebo hrála svou roli i Boženina ctižádost a cílevědomost?

Hned v prvním obraze diskutuje Božena v písni s dalšími pradlenami.

BOŽENA:

*Nezoufám si, no co tě nemá, když se s prádlem k tůni trmácím;
to, co chci, vím a nejsem němá a naději nikdy neztrácím.
Jednou se tu ukáže, kdo ve snu přichází,
samou radostí já všechno prádlo rozházím, hej,
říkat budeš: ta holka se má, odhodláš se možná k ovacím.*

LADA, SLAVĚNA, LIBĚNA:

*Svinčik musíš po sobě zas rychle sesbírat,
jsi jen jedna z vesnice, tak koukej máchat, prát, juch,
vždycky dělej jen to, co se má, a budeš mít brzo po práci.*

BOŽENA:

*Já to cítím, že čas se krátí, změna bude ostrá jako nůž;
dneska odjel, zítra se vrátí, z koně seskočí jak pravý muž;
přede mnou se pokloní anebo poklekne,
omluví se za ty dnešní chvíle nepěkné, fuj,
naposledy zamávám máti a ta chvíle přijde brzo už.*

LADA, SLAVĚNA, LIBĚNA:

*Není s tebou k vydržení, ty to dobře víš,
svoji porci vypereš, no to si teda piš, juch,
každá z nás ví a radu dá ti, Boženo, teď per a při tom kuš.*

Z Vladanova receptáře:

ČILIMNÍKOVÉ PLACIČKY S ŘEŠETLÁKOVÝM PYRÉ

Ze suchých čilimníkových lusků vyber plody a rozdrť je v hmoždíři na mouku. Osol a rozmíchej s vodou a křepelčími vejci na tuhé těsto. Plody řešetláku rozmělni na kaši, přilej trochu kozího mléka a vymíchej do hladka. Z čilimníkového těsta vyválej tenké placky, jednu natři řešetlákovým pyrém, přikrej druhou plackou a okraje pevně spoj. Dej do pánve s vysokou vrstvou rozpáleného rybího tuku a z obou stran opeč do zlatova. Podávej horké.

ČILIMNÍK ČASNÝ - keř se žlutými květy, plody připomínají lusky hrachu, celá rostlina je jedovatá
ŘEŠETLÁK POČISTIVÝ - keřovitá rostlina s drobnými zelenými květy, plody, ve zralosti černé a lesklé, působí projímavě

RYBÍ TUK - velmi zdravá tekutina, obsahující vysokou koncentraci Omega-3 mastných kyselin, neupravená ovšem mimořádně odporná

KULIČKY Z ŘEŘICHY PLNĚNÉ KOZÍM SÝREM

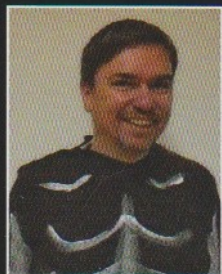
Vyhledej nejbližšího sedláka, který chová kuřata s certifikátem „bio“. Jedno mu odeber. Po zabití, vykuchání a oškubání (kuřete, nikoliv sedláka) vař v měděném kotli se solí a kmínem nejméně dva dny. Mezitím válej malé kuličky z kozího sýra a obaluj je jemně nasekanými lístky řeřichy. Kuře z vývaru vyjmi a hod' medvěďům. Do vývaru vlož kuličky a celý kastrol vraž do vývěvy. Vytvoř co nejvyšší vakuum, až začne vývar v pokojové teplotě bublat. Ponechej, dokud se zcela neodpaří, pak opatrně vývěvu otevři. Podávej studené, zapíjej pravým burgundským.

VYSOKÉ VAKUUM - sice obsahuje nepatrné množství fyzikálních částic, ale nemůže se na ně rozložit, ani nemůže samo o sobě hořet

Náš herecký ansámbl se musel vyrovnat s náročným představením, kde se postupně objevuje celkem 33 postav, což jsme zvládli v počtu 14 osob. Katka, Maruška, Honza, Kuba a Vlastimil to měli jednoduché, soustředili se každý jen na jednu postavu, ale zbývajících devět herců se podělilo o 28 postav.

Poděkování patří Alence, Anetě a Markétě, které se zhostily dvou rolí, Petře, Betty a Martinovi, kteří se vtělili do tří postav, Radek a Roman zvládli postavy čtyři a rekordmanem je Stavros. Tento neuvěřitelný chameleon hraje v naší hře celkem pět různých postav, z toho jednu ženu.

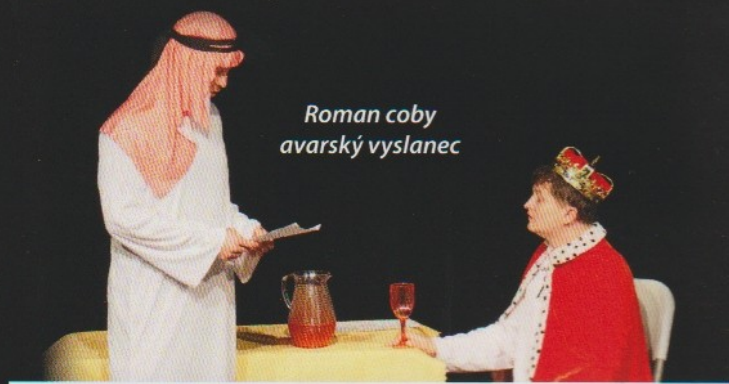
Radek coby Kostěj nesmrtelný

Roman coby Gerhard

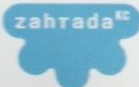

Stavros, muž mnoha tváří

Roman coby avarský vyslanec

Představení by se neuskutečnilo a činnost našeho amatérského spolku by nebyla možná bez podpory Městské části Praha 11 a Kulturního centra Zahrada, kterým tímto děkujeme.

Kontakt:

<https://ochotnici-jizni-mesto.webnode.cz/>

<https://www.facebook.com/ochotnici.jizak/>

ochotnicijiznimesto@gmail.com

Kníže Oldřich nežil ve vzduchoprázdnu. Neví se přesně, proč skončilo jeho první (doložené) manželství, ale poté se okolo něj určitě začaly rojit uchazečky o místo v jeho loži a vyslanci si podávali dveře. Tady se naše hra od historie odchyluje nejvíc, když na Pražský hrad necháme dorazit nejen poselstvo saské, anglické a ruské princezny, ale dokonce i poselstvo z Číny a Avary, kteří už tou dobou byli jako etnikum pohlceni Maďary. O Sněhurce nemluvě, to sem vůbec nepatří. Jak reagovalo Oldřichovo okolí na prostou pradlenu, která dostala přede všemi ženami s rodokmenem přednost? V naší hře je ještě naživu Oldřichova matka, která k tomu měla jistě svoje připomínky. A dvorní dámy, jak ony se vyrovnaly s tím, že jejich paní bude neurozená?

Možná kuly svoje pikle, jak napovídá písnička Karmíny, Barbíny a Lady ze 14. obrazu.

*Nejdůležitější je mít plán,
nejdůležitější je mít plán,
přání samo nestačí, bez plánu jsi nic, jo,
nejdůležitější je mít plán.*

*Na tu práci nebuď nikdy sám,
na tu práci nebuď nikdy sám.
Každý správný spiknutí, to jsou nejmíň tři, jo,
na tu práci nebuď nikdy sám.*

*Ať neslyší ten, kdo by nás prásk,
ať neslyší ten, kdo by nás prásk,
držet jazyk za zuby bude každá z nás, jo,
ať neslyší ten, kdo by nás, ať neslyší ten, kdo by nás,
ať neslyší ten, kdo by nás prásk.*

